

УДК 336.71

Андросова О.Ф.¹, Завальна Д.О.²

¹д. е. н., доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ФЕУ-116 НУ «Запорізька політехніка»

АНАЛІЗ АКТИВНИХ ОПЕРАЦІЙ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ

В економічній системі України сьогоднішній етап розвитку ринкових відносин характеризується підвищенням ролі банківської системи у стимулюванні економічного зростання. Стрімкий розвиток українських банків став основою для формування повноцінних ринкових інститутів, без яких неможливе функціонування ринкового господарства. Саме тому підвищення ефективності банківської діяльності має бути основою для подальшого економічного розвитку і суспільного прогресу взагалі.

Актуальність питанням аналізу активних операцій комерційного банку є надзвичайною. Цьому сприяють незначні об'єми послуг, які можуть запропонувати українські банківські установи. Банківська система України виглядає досить нерозвинутою в порівнянні з європейськими

країнами. Вітчизняні банки виконують в рази меншу кількість видів операцій, ніж економічно розвинуті держави.

Загалом, до активних операцій банків відносять:[2,с.600]

- операції з вкладення банківських ресурсів у грошові кошти в готівковій і безготівковій формі з метою підтримання ліквідності банку;
- розрахункові операції, пов'язані з платежами клієнтів;
- касові операції з приймання і видавання готівки;
- інвестиційні операції з вкладення банківських ресурсів у цінні папери;
- фондові операції з купівлі-продажу цінних паперів;
- валютні операції з купівлі-продажу іноземної валюти на внутрішньому і міжнародному валютних ринках;
- депозитні операції з розміщення тимчасово вільних ресурсів банку в депозити в НБУ та інших комерційних банках;
- операції з купівлі-продажу банківських коштовних металів на внутрішньому і міжнародному валютних ринках.

Для прикладу було обрано банк АТ КБ «ПУМБ», та здійснено аналіз його активних операцій.(табл. 1).

Таблиця 1 - Аналіз активних операцій АТ КБ «ПУМБ»(тис. грн.)

Назва	Період		Відхилення	
	2017	2018	абсолютні	%
Грошові кошти в касі	1499269	1943515	444246,00	29,63
Кошти на рахунках в НБУ	1178795	743346	(435449,00)	(36,94)
Заборгованість інших банків	5663885	5703839	39954,00	0,71
Цінні папери:	10594342	11853531	1259189	10,62
Кредити клієнтам	25480252	27378815	1898563,00	7,45
Поточний актив з податку на прибуток	2441	30	(2411,00)	(98,77)
Інші активи	1301412	1312859	11447,00	0,88
Основні засоби	1427837	1581588	153751,00	10,77
Інвестиційна власність	162800	71876	(90924,00)	(55,85)
Нематеріальні активи	304252	324234	19982,00	6,57
Право користування активами		246482	246482,00	
Відстрочений податковий актив	12385		(12385,00)	
Всього активів	47627670	51160115	3532445,00	7,42

У 2018 р. АТ «ПУМБ» позбувся таких статей, як цінні папери наявні для продажу та відстрочений податковий актив.

Кошти на рахунках в Національному банку України знизилися в порівнянні з 2017р. – на 36,9%, що свідчить про зменшення попиту на кредити НБУ. В порівнянні з минулими роками, заборгованість інших банків майже не змінилася.

Окрім цього відбулося зменшення таких статей, як поточний актив з податку на прибуток та інвестиційна властивість.

Підсумовуючи усе вище сказане, можна стверджувати про те, що не зважаючи на кризове становище в країні, банк все ж таки намагається здійснювати свою діяльність в повному обсязі. Але для більш стабільного стану, необхідно врівноважити всі показники.

Для більш кращої роботи АТ КБ «ПУМБ», необхідно здійснити реструктуризацію. Основними способами реструктуризації АТ «ПУМБ» є: пролонгація кредиту; кредитні канікули; зниження ставки; зміна валюти позички. Але для більш кращої роботи банку, та залучення якомога більшої кількості клієнтів необхідно більш детально розглянути існуючі способи реструктуризації, а також:

— розширити філіальну мережу, тому що станом на 01.01.2019 АТ«ПУМБ» мав 180 відділень. Протягом 2018 року відбулось зростання кількості відділень на 15 установ, а за 3 роки – на 23 відділення. В порівнянні станом на 01.01.2019 Ощадбанк мав 2630 відділення, що більше на 2450 банків;

— забезпечити вигоду та інтереси акціонерів і кредиторів банку, скоротити апарат управління та адміністративні витрати;

— забезпечити захист інтересів кредиторів та акціонерів;

— досягти зростання кількості клієнтів, відповідно зростання депозитів;

— створити більший банк, який в змозі надавати кредити реальному сектору економіки (що особливо важливо для регіонів), тобто збільшити грошові потоки;

— зберегти кваліфікованих фахівців банківської справи;

— поліпшити якість кредитного портфеля (шляхом інвентаризації та диверсифікації кредитного портфеля).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Офіційний сайт «ПУМБ» банку [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://about.pumb.ua/>

2. Герасимович А. М. Аналіз банківської діяльності. [Підручник]. / А.М.Герасимович – К.: КНЕУ, 2006. – 600 с.